

Dag Daniš: Poliaci zatahujú NATO aj Slovensko do nebezpečnej hry

- CZ24 News | 10. března 2022

POLSKO: Dodávať na Ukrajinu bojové lietadlá zrejme nie je dobrý nápad. Z poľských plánov sú už nervózni aj Američania.

Vyzerá to tak, že Poliaci to so snahami vojensky pomôcť Ukrajine prekombinovali. Výhody pre ukrajinskú armádu by boli len symbolické a dočasné. No riziká pre členské štáty NATO by boli vážne.

Na začiatku Poliaci oznámili, že sú pripravení dodať Ukrajine svoje staršie stíhačky MiG-29 (pravdepodobne 27 kusov). Špekulovalo sa aj o možnom zapojení iných krajín, ktoré majú vo výzbroji migy. Bulharsko to však okamžite odmietlo ako „absurdný plán“. To isté Slovensko.

Snahy Poliakov čiastočne podporovali Británia aj Spojené štáty. No len dovtedy, kým malo ísť o prípadné rozhodnutia a zodpovednosť poľskej vlády.

Medzitým ruské ministerstvo obrany varovalo, že leteckú podporu ukrajinských síl by považovalo za priamy vstup do vojny proti ruskej armáde. Krajínám, ktoré by sa na tom zúčastnili, by podľa vyhlásenia Ruska hrozila odvetá.

Poľský bajpas

Po tomto varovaní Poľsko mierne otočilo kormidlo. A vymyslelo niečo, čo sa nedá nazvať inak ako nezmysel. Vo vojenskom aj politickom význame.

Poliaci verejne navrhli, že svoje migy odovzdajú Američanom na ich základňu v Nemecku – aby ich potom odtiaľ Spojené štáty po vlastnej linke cez niektorú zo susedných krajín (ktorú?) dodali Ukrajine. V rámci pomoci NATO. Výmenou za to Poliaci žiadali, aby im Američania náhradne dodali stíhačky F-16.

Američania boli najskôr zaskočení. Neskôr poľskú ponuku odmietli ako „neudržateľnú“. Pripomenuli, že NATO nemá v úmysle vstúpiť do vojenského konfliktu s Ruskom – a rozširovať regionálnu vojnu na svetovú. Podobne sa minulý týždeň vyjadril aj generálny sekretár NATO Stoltenberg.

Je dobré, že Spojené štáty chladia poľské vášne. Nápad Poliakov bol zle pripravený a nezodpovedný.

Keďže Rusko ovládlo ukrajinský vzdušný priestor, 27 poľských migov by zásadnejšie neovplyvnilo pomery síl. Len na pripomenutie: Ukrajina mala pred inváziou viac ako 220 bojových lietadiel. Na zadržanie ruskej invázie to nestačilo, Ukrajina sa vyhla priamym bojom a časť stíhačiek stiahla za hranice.

Na druhej strane zapojenie NATO do dodávok stíhačiek Ukrajine by masívne zvýšilo riziko, že konflikt sa vyhrotí a rozšíri o niektorú z krajín NATO. A tým o celú Alianciu. To všetko bez toho, aby Ukrajina s 27 migmi dobyla naspäť svoj vzdušný priestor.

Navyše každý kus „darovaných“ bojových lietadiel by chýbal pri obrane východného krídla NATO. Všetky východoeurópske krajiny hlásia, že potrebujú posilniť kapacity vzdušnej obrany.

I najmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Slovom, vojensky aj politicky by išlo o nezmyselnú a nedomyšlenú akciu.

Nápad Poliakov má pravdepodobne pôvod v politickom rozhodnutí vyradiť ruské migy z výzbroje. Podobne sa rozhoduje aj Slovensko. Dosluhujúce migy chceme stiahnuť, dokonca ešte predtým, ako na Slovensko dorazia novonakúpené americké F-16.

Rozhodnutie odstaviť a nahradiť migy je pochopiteľné. Ruské stíhačky sú závislé od ruských servisných firiem a ruských vojenských technikov na Slovensku (a v Poľsku). Keďže Rusko už nie je partner, ale hrozba, závislosť slovenského vojenského letectva od ruského servisu je neudržateľná.

Menej pochopiteľné je sľubovať odstavené lietadlá Ukrajine. Hlavne ak NATO nevie garantovať logistiku (bezpečnú dodávku lietadiel na Ukrajinu) a prípadnú zodpovednosť za následky.

Možné riešenia

Prvoradou úlohou krajín z východného krídla NATO by malo byť posilnenie svojich národných obranných kapacít. Aj s pomocou síl NATO. Slovensko už zistilo, že predčasné odstavenie migov a zabezpečenie vzdušnej suverenity cez partnerov nebude také jednoduché. Oslovené spojenecké krajiny sa zdráhajú poskytovať záruky za ochranu slovenského vzdušného priestoru. Stíhačky v čase bezpečnostnej krízy potrebujú na vlastnú obranu.

Slovensko majú čiastočne chrániť raketové systémy Patriot, ktoré budú obsluhovať vojaci Aliancie z Nemecka a Holandska. Popritom však bude potrebné posilniť aj letectvo. Bez neho obrana nie je plnohodnotná.

Znie to nepríjemne, no po ruskom útoku na Ukrajinu krajiny východnej Európy nemajú posilnené kapacity obrany, ale skôr oslabené (migy určené na vyradenie zatiaľ nie sú plnohodnotne nahradené).

Kým sa to nezmení, dobrodružné nápady posúvať stíhačky na Ukrajinu, provokovať Rusko a riskovať rozšírenie konfliktu sú krajne nezodpovedné.

Pokiaľ ide o pomoc napadnutej Ukrajine, ako efektívne možnosti sa javia len dve.

Prvou - a mimoriadne riskantnou - by bolo akceptovať prosby Zelenského a zapojiť NATO do vojenského konfliktu proti ruskej armáde na Ukrajinu.

V takomto prípade by boli výbušné nielen priame vojenské následky (rozsah hrozby vie spoľahlivo odhadnúť málokto). Otázne by bolo aj to, ktoré krajiny by mali nasadiť maximum svojich vojenských síl. Európske? Americké? Európske vojenské sily sú obmedzené, nedostatočné a bez bojových skúseností. Americké sú na tom násobne lepšie, no ochota Američanov krvácať na východnom okraji Európy je limitovaná.

Jediné, čo sa dá odhadnúť, je to, že rozširovanie konfliktu by najviac zasiahlo krajiny východnej Európy. Naopak, najmenšie priame riziká by niesli krajiny v bezpečnej vzdialenosti a v jadrovom

klube – Spojené štáty, Británia, čiastočne aj Francúzsko.

Našťastie rozširovanie konfliktu o ďalšie krajiny zatiaľ nehrozí. Vedenie NATO dosť jasne odmietlo možnosť, že by štáty Aliancie priamo vstúpili do bojov o Ukrajinu.

Vojenské riešenie ukrajinskej suverenity – vytlačanie Ruska silami NATO – vyzerá neschodne.

Druhou možnosťou riešenia je tlačiť nielen na Rusko (cez sankcie), ale aj na ukrajinské vedenie (politicky), aby hľadali cesty k prímeriu a schladeniu horúcej fázy bojov.

Všetky ďalšie možnosti sú len sivou zónou, ktorá povedie k pokračovaniu krvavej fázy konfliktu. Vráťane utrpenia civilného obyvateľstva a pokračujúcej hrozby pre štáty susediace s Ukrajinou.

Z pohľadu niektorých západných stratégov sa to môže javiť ako čiastočne výhodný scenár. Rusi by sa vojensky a ekonomicky vyčerpávali aj bez priameho nasadenia západných síl. No bremeno vojny by niesli hlavne Ukrajinci. Prípadne susedné krajiny, ktoré majú morálnu povinnosť pomáhať utečencom a materiálne podporovať napadnutú partnerskú krajinu...

Poliaci by určite urobili dobre, ak by svoje smelé nápady najskôr premysleli a dohodli so spojencami a až potom zverejňovali.

Lebo vo výsledku tieto online vojenské diskusie a prázdne prísluby len vodia ukrajinských lídrov za nos. Čo je aktivita, ktorá im dnes prospeje zo všetkého najmenej.

AUTOR: Dag Daniš

[ZDROJ](#)